

УДК 373.5:821(73).09]:[929:141.2

Ніколенко Юлія Романівна

здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти

Науковий керівник: Галаур Світлана Петрівна

кандидат філологічних наук, доцент

Національний університет

«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

БІОГРАФІЯ ЯК КЛЮЧ ДО РОЗУМІННЯ АВТОРСЬКОГО СВІТОГЛЯДУ: ТОД ЛЕНДІНГ У ШКІЛЬНОМУ КУРСІ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Вивчення зарубіжної літератури в школі нерідко зводиться до аналізу сюжетів і образів, проте розуміння творчості письменника не можливе без урахування його життєвого досвіду. Саме за допомогою біографічного методу розглядається біографія письменника у контексті його творчості.

Дослідники зазначають, що біографічний метод у літературознавстві розглядається як підхід до сприйняття, аналізу й інтерпретації художнього твору, у якому життєвий шлях та особистість письменника постають ключовими чинниками формування його творчості [1].

Науковці вважають, що саме біографічний метод дає змогу прослідкувати безпосередній зв'язок між літературним текстом та життєписом автора, виявити особливості внутрішнього світу, що значним чином визначає зображення головного героя [2]. Актуально це і для вивчення творчості Тода Лендінга, чия біографія вплинула на формування тематики, характерів персонажів і конфліктів у творі "The umbrella maker's son"[3].

Автор стверджує, що натхненням для назви книги та її сюжету завдячує своєму прадіду, Рафаелю Лендінгу, варшавському виробнику парасольок. Саме сімейні перекази стали основою для сюжету твору, що характеризує твір як біографічний[4].

“Окрім мого прадідуся, неоціненним джерелом натхнення для цього роману стала історія Саула Дрейєра і Рубі Сосновича, які вижили в Голокості. За десять років знайомства вони дали мені глибоке емоційне та психологічне розуміння того, як це – пережити Голокост і як їхні травми вплинули на їхнє подальше життя”, – зазначає автор[4].

Іншим важливим джерелом для дослідження цього роману став «Краківський щоденник» дев'ятнадцятирічного Юліуса Фельдмана (1923-1943). Деякі події та описи в книзі "The umbrella maker's son" натхненні розповіддю Фельдмана, а саме: виселення євреїв з їхніх будинків; конфіскація їхніх хутра, коштовностей, грошей та інших речей; будівництво гетто та жорстокі умови життя в ньому; примусова праця, яку вони

виконували; втрата їхніх громадянських прав; масові депортації та звірства в Пшашові[4].

Отже, біографія Тода Лендінга стає не просто довідковим матеріалом, а ключем до розуміння його творчості. Через неї школяр може побачити, що за художнім образом стоїть реальна людина, її досвід, біль і спогади — те, що й перетворює текст на справжню літературу.

Список використаних джерел

1. Ботвинюк, О. В. Інноваційні форми й методи вивчення біографії письменника студентами на заняттях зарубіжної літератури. Таврійський вісник освіти. 2017. № 2. С. 119-130.

2. Карачова Д. В. Вікторіанська біографія та її модифікація у ХХ столітті: дис. ... канд. філол. н. К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2016. 198 с.

3. Lending T. The Umbrella Maker's Son: A Novel of WWII. New York, NY: Harper Paperbacks, 2025. 400 p.

4. Lending Tod. The Umbrella Maker's Son: Historical fiction. URL: <https://todlending.com/books/> (дата звернення: 03.11.2025).

УДК 330.4:216.2

Омельяненко Тетяна Володимирівна

здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти

спеціальність «Психологія»

Національний університет

«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ДОСЛІДЖЕННЯ РІВНЯ ТРИВОЖНОСТІ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ

Сучасне українське суспільство переживає надзвичайно складний період, пов'язаний із повномасштабною війною. Військові дії, постійна небезпека ракетних обстрілів, вимушена евакуація та тривале перебування у стані невизначеності створюють унікальний психосоціальний контекст для розвитку підлітків [4]. Особливо уразливою є категорія учнів старших класів, зокрема 10-х, оскільки цей віковий період збігається з етапом інтенсивної підготовки до НМТ та вибору майбутньої професії. Фактори стресу, як-от часті зміни форми навчання, перебої у світлі та сирени під час уроків, створюють ситуацію постійної непередбачуваності, яка істотно впливає на психоемоційний стан школярів. Актуальність проблеми підсилюється тим, що рівень тривожності школяра значною мірою залежить від мікроклімату в класі та якості його комунікації з вчителями й однолітками. Наслідки деструктивної взаємодії в освітньому середовищі не обмежуються часовим періодом навчання; вони здатні вплітатися в